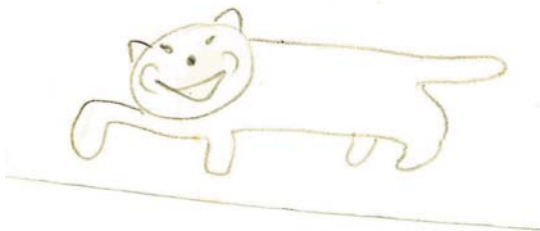
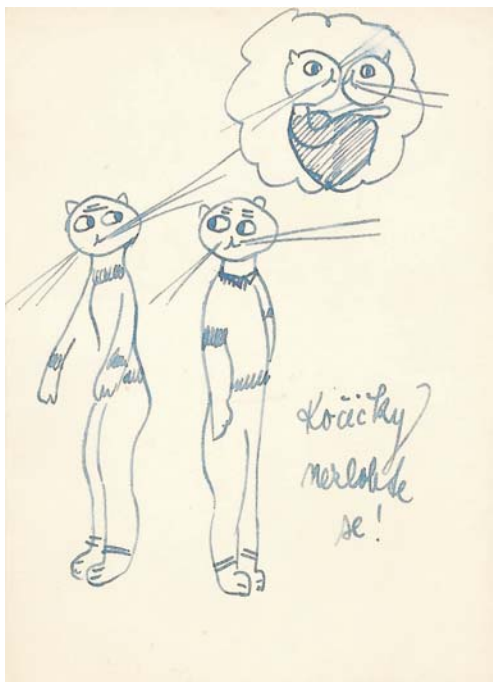

Tajný život koček

Eduard Martin

Tajný život koček

Eduard Martin

Tajný život koček

Nová vlna

© Martin Petiška, 2016

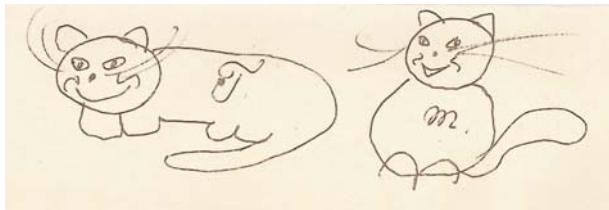
© Nová vlna, 2016

Illustration © Eduard Petiška, 2016

ISBN 978-80-85845-61-7

Dagmar a Ivanu Havlovým,
s díky za inspiraci ke kočičím příběhům

A kočkám a kocourům,
o kterých vypráví tato kniha,
zejména
kocouru Timofejovi,
kočce Máše
a kocourovi Zarathustrovi

Tajný život koček

(vyprávění jedné kočkomilky)

Pokud se člověk pozorně zadívá na kočku, těžko se brání dojmu, že kočka ví něco, co on ne...

Jako by bylo tajemné kočičí poznání. A zůstávalo lidem utajené.

Když jsem se jako dítě dívala na naši kočku, mívala jsem pocit, že je chytřejší než já. Konečně – ten pocit mívám, když se dívám na kočky, dodnes.

Copak o to, kočky se umějí chovat, jako by neuměly počítat do pěti.

Dokonce ani do jedné.

Ale když se na mě podívají, mám dojem, že porozumět logaritmům je pro ně samozřejmé.

A náš kocour –

Ten se dívá vyloženě, jako by mohl na univerzitě přednášet kvantovou matematiku.

Jestliže se podívám na Einsteinovy fotografie, zdá se mi, že se dívá jako kocour.

Zvlášť geniální kocour.

V kočičím pohledu je něco tajemného.

„My víme své, jenom si nemyslí. Víme o tobě všechno. Ale mlčíme.“

Tohle mi říká kočičí pohled.

Od dávných dob byly kočky spojovány s ezoterikou... Proč by je jinak v lidové tradici chovaly čarodějnice?

Co si kočky o nás myslí?

Co je ukryté za jejich tajnosnubným pohledem?

Když jsem měla vymyslet námět na slohovou práci pro žáky, probírala jsem se všelijakými tématy.

A pak mě napadlo téma –

Téma, nad kterým jsem zajásala.

Co si o nás myslí kočky?

„Jak to myslíte, paní učitelko?“ zeptala se největší šplhounka ze třídy.

„Tak, jak jsem to napsala.“

Zaklepala jsem křídou o tabuli.

„Jak mám vědět, co si o mně myslí kocour?“ pokračovala nejšplhavější žákyně.

„Zkus si to představit. Však na to přijdeš.“

A ve třídě znělo ticho.

Veliké ticho.

Ticho, jaké jsem v naší třídě dlouho nepamatovala.

Obvykle odnáším domů slohové práce nerada.

Představa, že si budu vařit kávu za kávou a opravovat hrubku za hrubkou, prodírat se zaplevelenými souvětími... Ne, tahle představa mě nelákávala.

Ale tentokrát jsem se na čtení kompozic těšila.

Možná nějaké dítě odhalilo zajímavé kočičí tajemství.

Ono tajemství, které se kočky a kocouři snaží před lidmi utajit.

Někdo na to možná přijde... Vtipně pojmenuje, co se číci a číčové snaží utajit.

Práce mě většinou zklamaly.

Některé byly sice uhlazené a stravitelné, jenomže chutnaly, jako kdyby někdo připravoval čaj a zapomněl do konvice dát čajové lístky. Lil z ní jenom obyčejnou vodu...

Ale jedna práce mě zaujala.

Dokonce jsem si ji uschovala a založila do encyklopedie o kočkách jako záložku.

Co si myslím o lidech?

(slohová práce ze školy Dr kocoura Mikeše)

My kočky považujeme odedávna lidi za nepovedené kočky.

Bohužel přerostlé.

Takže s nimi nemůžeme bojovat za svobodu. I když se o vzpouře proti lidem občas snažíme tím, že jim sníme nějakou z jejich pochoutek.

Co mohou udělat ti, kdo byli podrobeni někým, kdo je o tolik silnější?

Musely jsme volit vzpouře tak, aby lidem nedošlo, co se děje.

Volily jsme moudřejší vzpouře, než abychom se s našimi otrokáři pustily do otevřeného boje. Šly jsme na to mnohem inteligentněji: využily jsme lidské naivity. A podařilo se nám z bývalých otrokářů udělat naše otroky.

Nejchytřejší otroci bojují proti otrokářům tím, že je promění na své otroky.

Lidé nám musí dávat jíst a někteří nám kupují lahůdky, jaké nedoprávají ani sami sobě. Budují nám pelíšky a dbají, aby nám nebyla zima. Máme měkké polštářky. A někdy na zimu šatičky.

Lidé utrácejí spousty peněz, abychom měly všelijaká mlsání. A kočičí šampony. Hračky, mističky a rozptýleníčka. Shánějí nám tašky, košíky a košíčky. Nosí nás v nich, abychom si nemusely namáhat tlapky... Kupují nám mašličky a pentličky. Dávají nám jíst kočičí vitamíny.

Slouží nám od rána do večera.

Nejzotročenější lidé nás berou do postýlek. Dovolují nám mít naše pelíšky v peřinách.

Většina „mužů kocourů“ s námi mluví mazlivě, jako nemluví s „lidskými kočkami“.

Většina „žen koček“ s námi mluví mazlivě, jako nemluví s „lidskými kocoury“...

Nejpříjemnější jsou lidská kořata.

S nimi si rozumíme nejlépe.

Lidská kořátka nás milují, hladí. A váží nám mašličky.

Lidé jsou nepochopitelní. Mají čtyři nohy, jako každý pořádný živočich, ale chodí jenom po dvou.

Idioti.

Chodit po dvou je nesmysl.

Lidé chodící po dvou často padají.

Někdy si lámou tlapky.

Někteří lidé, když upadnou, si lámou přední tlapky. Jiní zadní tlapky. Někteří obojí.

Předníma nohama pořád něco dělají, místo aby si je pohodově složili jako my. A odpočívali.

Zadníma nohama lidé pořád někam pospíchají a přitom si stěžují, jak stále pospíchají.

Čím víc pospíchají, tím méně stihnou.

Čím víc pospíchají, tím chtějí pospíchat ještě více a o to méně toho potom stihnou.

Věnují spoustu času, aby mohli být jako my, jen sedět a spokojeně příst. Jenže se jim to nedaří.

Proč?

Protože lidské kočky chtějí stále nové kožichy a musí na ně tedy vydělávat, kdežto nám stačí jeden kožich na celý život.

Mužští kocouři zase nechtějí chodit po svých a kupují si stále nová auta a potom nechodí a tloustnou a naříkají si, jak jsou tlustí.

Naši „otroci lidé“ jsou nyní, když se nám je podařilo porobit, celkem snesitelní.

Jenom se bojíme, že někteří z nich naši lest prohlédnou.

I mezi lidmi se totiž občas najdou ti, kterým se s námi zdá něco v nepořádku.

Máme sice přísně zakázáno před lidmi mluvit, číst si knihy i noviny a kouřit doutníky, takže nás považují za nižší živočichy, za jaké nás považoval i námi oklamáný Charles Darwin.

Uctíváme vděčně jeho památku...

A mezi sebou ho považujeme za čestnou kočku. Konečně na fotografii taky jako kocour vypadá, je krásně chlupatý.

To, že se nám ho podařilo oklamat a způsobit, že ani on neodhadl dobře naše místo na vývojovém žebříčku, nám umožňuje spokojeně žít. Nic nedělat, proflákávat se našimi kočičími životy, místo abychom museli pracovat jako oslové. A jiná zvířata, kterým se nepodařilo část jejich schopností utajit. Jako například neintelligentním slepicím nebo kravám.

Pokud by se krávy chovaly moudře jako my, pokud by utajily, že mohou být „zaměstnávány“, mohly si také lehat u kamen a dostávaly by lahůdky. Procházely by se spokojeně po zahradách jako my a spaly s lidmi v postelích.

Co si myslím o lidech já?

Doufám, že zůstanou neobezřetní, jako byli doposud, a neodhalí naši lest. Naši mazanost.

Konečně, už to, že lidi dosud nenapadlo chodit po čtyřech, i když mají čtyři nohy, svědčí o tom, že má naděje v jejich pokračující nevědomost se může naplnit.

Myslím si, že se naši lidští otroci nedovtípí, jak jsme na ně vyzrály.

Doufám v to...

A doufám, že naše nadvláda nad nimi nám bude dále umožňovat sladký život.

Sláva kočičí moudrosti!

Umění být kočkou

„Babičko, pojd' si hrát na kočku.“

„Na kočku?“

Podívala jsem se na vnuka zkoumavě.

Žertuje?

Znám jeho nápady.

Možná bude chtít, abych s ním chodila po zahradě a lovila myši.

Mám vnuka celý den na starosti. Mladí odejeli navštívit známé. Známi nemají děti. A chlapeček by se u nich nudil.

Je krásné ráno a já jsem ještě nevymyslela, na co si budeme hrát.

Uvědomuji si, že tohle jsou možná jedny z nejhezčích dnů v mém životě... Čtyřleté děti jsou půvabné. Ještě si nemyslí, že dospělí jsou „příííí dospělí“.

Takhle to říkává, s příznačným odfrknutím onoho „příííí“, moje kamarádka. Má vnuky rozcloumané pubertou.

„Jak si budeme hrát na kočku?“

„Budeme dělat to, co kočky.“

„A to jako co?“

„Nic.“

„Nic?“

Kývne.

„Ty myslíš, že kočky nic nedělají?“

„Podívej.“

Malá ručička, ze které bude zanedlouho velká chlapecká ruka, ukazuje na našeho Macka. Rozvaluje se u kamen, rozkošnický dřímá po velkém divokém flámu. Celonočním flámu s místními kočkami.

Přemýšlím –

Měla jsem na dnešek tolik plánů..., když jsem občas u dcery, měla bych jí vyprat, aby byla příjemně překvapená, až se vrátí. Viděla jsem, jak se jí v prádelně nadržovala hromada prádla.

Chtěla jsem i udělat „něco se zahradou“. V čase, kdy bude zapnutá pračka, bych stejně neměla co dělat.

Je třeba vyplít záhony a ostříhat růže a...

Samozřejmě, chtěla jsem připravit „babičkovskou“ večeři. Tak mým večeřím říká vnuk. Chutnají mu mnohem víc než jednoduché rychlovečeře, co připravuje jeho matka.

A pak jsem chtěla sundat záclony a nechat je má-

chat. Kdo ví, kdy byly naposledy dole z konzolí... A chtěla jsem umýt okna. Aspoň ta do ulice... Copak to není ostuda, když se někdo do našich oken podívá?...

„Ty si nechceš hrát na kočky?“

Zamyslím se.

Konečně, proč ne.

Kývnu.

Chlapeček zajásá...

Kočky neplejí záhony.

Kočky nemáchají záclony...

Kočky nemyjí okna –

Možná právě proto... možná právě proto, že umí „nedělat nic,“ jsou spokojené.

Dívám se na Macka –

Jako by z něj spokojenost vydechovala.

Není třeba „nedělat nic“ jako on.

Pořád „nedělat nic.“

Ale co takhle si občas do toho „nicu“ na chvíli skočit a zalebedit si v něm?

„Babičko, ty budeš kočičí babička a vlezeš si ke mně na gauč a já se k tobě přitulím jako koťátko. A ty mi budeš číst pohádku o kocourkovi Koláčkovi...“

Kývnu –
Usměju se.
„Ale ještě bych nám mohla přinést kočičí dobro-
ty.“

Vnuk kývne.
„Ale pak už budeme dělat kočky.“
„Budeme.“
Donesu svému koťátku koťátkovské dobroty.
A ono se ke mně přitulí.
Čtu pohádku a povídáme si.
„Babičko, co kdybychom se šli projít, kočky chodí
hodně po zahradě... A je tam tak hezky, pojd' dělat
kočky ven...“

Jdeme.
Kočíčí den –
Máme kočičí den.
Nevěděla jsem, jak jsou kočičí dny hezké.
A uvědomuji si, jaká by to byla škoda nedělat si
kočíčí dny.
Je mi kočičkovsky dobře.

Snažím se nemyslet na prádelnu, na záclony, na
večeři...

Na záhonky.

Na ta okna...

Aspoň nemyslet na ta okna do ulice, která se dcera chystá už kdo ví jak dlouho umýt...

A když se procházím s koťátkem po parku, pozoruji s radostí, že jsem nechala babičkovské starosti v dálce.

Jsem „spokojená kočka“.

Jsem spokojená babičí kočka.

A ta se, přirozeně, jako správné kočky, nestará, jestli je někde nevypleťtý záhonek nebo jestli se některé okno kříšťálově neblýská.

Možná proto vychází z koček taková harmonie, že se nestarají, jestli jejich dcera umyla okna...

„Babičko, kočky mají rády šlehačku.“

Chápu, co tím vnuk myslí.

Moc dobře chápu.

A je to pravda.

Kočky mají rády šlehačku. My, kočky, jdeme přece právě kolem cukrárny. A v cukrárně, jak onehdy vnuk řekl, „bydlí“ šlehačka.

Vsadila bych se, že i dnes bude šlehačka u sebe. Tam, kde bydlí... U sebe doma.

A že bude bydlet na nějakém hezkém dortu.

Vejdeme do cukrárny.

Když z ní po čase vycházíme, jsme spokojeni.

„Babičko, líbí se ti hrát si na kočku?“

Přikývnu.

„Myslím, že je to jedna z nejhezčích her, co znám,“ říkám.

„Vid’.“

Protože se koťátka ráda proběhnou, probíhá vnuk parkem.

„Mňau.“

Proběhne se a vrátí.

Stojí přede mnou.

A opravdu, něčím připomíná moc spokojené koťátko.

„Babičko, koťátka ráda spinkají. A kočky také.“

Chápu, unavil se pobíháním.

„Mňau, dobře...“, říkám.

A jdeme domů.

Vnuk zívá a já se také těším, až si sednu do houpací židle a zdřímnu si.

„Ale nic jsem neudělala,“ říkám si. A dívám se na okna do ulice.

Jestli se na ně dívají sousedé –

Jestli si myslí o mojí dceři, že –

„Proč bys něco dělala jiného? Jsi dneska kočka. Mňau.“

„Mňau.“

Usměju se na něj.

Usměje se na mě.

Má pravdu. Dneska jsem toho už udělala dost, protože mohu přeměřovat dnešek –

Mohu ho přeměřovat tím, že plním na sto procent kočičí plán.

„Ale aspoň ten záhonek bych mohla vyplít,“ říkám.

„Babičko, vždycky když budeš chtít dělat nějakou nekočičí práci, řekni si mňau.“

„Mňau?“

„Mňau.“

Usměju se. Tohle je dobrý nápad.

Kočku nenapadne, aby si vyčítala, že nevyplela záhonek.

Aspoň já o žádné takové kočce nevím.

V ledničce je zbytek dortu, který jsme měli včera k zeťovým narozeninám. Kousek z něj odkrojím pro vnuka a kousek pro sebe. Kočky mají přece rády dorty.

„Kočičí večere,“ pochvaluje si vnuk.

Má pravdu –

Tohle je znamenitá kočičí večeře.

Pokud bych nebyla kočka, vařila bych a vařila...

Aby večeře byla babičkovská a ne kočičí.

Ale viděl někdy někdo kočku vařit?

„Mňau,“ říkám spokojeně.

A jdu si ještě pro jeden kousek dortu.

A jeden ještě ukrojím pro vnuka. Zaslouží si ho za ten nápad, hrát si dnes na kočku.

„Ale neumyla jsem okna,“ připomínám si vyčítavě, když večerní slunce dopadne na okna a já jasně vidím šmouhy.

„Mňau,“ napoví mi vnuk.

„Mňau,“ odpovím.

Má pravdu.

Proč bych si jednou po tak dlouhé době nemohla –

„Odmňouknout“ starosti?

Když přijela dcera, dívala se rozpačitě.

Je zvyklá, že obvykle umyju nádobí, vyperu, ukuchtím večeříčku.

Nic neřekla.

Ale dívala se na mě zmateně.

„Maminko, není ti nic?“

„Co by mi bylo?“

„Babička je kočka,“ oznámil mamince vnuk.

„Kočka?“ žasne dcera.

Vysvětlila jsem jí, jaký měl vnuk ráno nápad a jak jsme si celý den hráli.

Dcera se dala do smíchu.

„Maminko, tohle je znamenitý nápad,“ řekla.

„Znamenitý?“

Divila jsem se, čekala jsem, že mi podá nějaké kyselé slovíčko.

„Mňau,“ řekla dcera.

„Mňau?“ zeptala jsem se.

„Víš,“ řekla dcera, „já někdy padám, máme teď toho v práci mraky. A tohle je báječný recept, jak se nezhroutit.

Budu si ode dneška občas taky hrát na kočku.“

Kočíí den –

Tohle je správný recept jak se nezhroutit: udělat si občas kočíí den.

„Babičko, můžu si k tobě vlézt do postýlky?“ zeptal se vnuk.

Přikývnu.

Proč ne? Malá koťátka lehají u velkých koček.

A kdo ví, jak dlouho bude vnuk ještě malým koťátkem.

Tohle byl jeden z nejhezčích dní, jaké v poslední době pamatuji –

Kočíčí den.

Umění být kočkou je znamenité umění.

Kolik lidí by se nehroutilo, kdyby si občas dopřáli kočíčí den.

Kolik lidí by bylo šťastnějších, pokud by si občas udělalo kočíčí den. Nebavilo by mě mít celý „kočíčí život“... Ale občas si ho udělat je znamenité.

Jsem u dcery na víkend, zítra vypleju záhonky a ostříhám růže.

Ten den si udělám „polokočíčí“.

Půjdu zase s vnukem na procházku. Nebo –

Nebo že bychom si někam vyjeli?

Jsou přece toulavé kočky.

Můžeme si někam udělat výlet. Můžeme si zítra zahrát na toulavé kočky.

Kdo ví, jak dlouho budu ještě moct dělat velké vý-

lety a kdo ví, jak dlouho bude moje malé koťátko mít zájem na výlety se starou kočkou jezdit...

„Dík za ten nápad na kočičí dny,“ říká dcera.

„Mňau,“ odpovím.

Je to opravdu znamenitý nápad.

Macek zase sedí u kamen a dívá se na nás chápatě.

Jako by z nás měl radost –

Jako by měl radost, že jsme odhalili „umění být kočkou“.

To krásné kočičí umění.

„Babičko, budeš mi příst před spaním pohádku?“ volá na mě koťátko.

Příst pohádku –

Jak hezky to řekl.

Ale ano, jsem kočka. A tak budu příst.

„Dobrou noc,“ říkám dceři, které se už klíží oči.

„Mňau,“ řekne dcera a usměje se na mě.

Byl to moc hezký kočičí den.

Byl?

Ještě je.

Jdu ke koťátku a budu mu –

Budu mu příst před spaním něco moc hezkého...

Je to hezké být kočkou. Být občas kočkou...

Kočíbí babičkou, která nechá své starosti daleko od sebe.

A nechá si jenom kočíbí radosti.

„Mňau,“ vítá mě vnuk.

„Mňau.“